

Technická agentura
České republiky

**Zvýšení efektivity ochrany autorských práv
v kartografii a geoinformaticce**

TAČR TD020320 2014–2015

www.apkg.upol.cz

Autorské právo & Open data

Alena Vondráková, Jan Brus

alena.vondrakova@upol.cz, jan.brus@upol.cz

9. září 2014

PRAHA

Tato prezentace je součástí projektu TD020320

Zvýšení efektivity ochrany autorských práv v kartografii a geoinformaticce.

Projekt je realizován za finanční podpory TA ČR.

Využití open dat pro komerční účely - ať už jako zdroj dat pro analýzy a následné výstupy pro třetí stranu a také jako součást/datový zdroj softwarové aplikace pro třetí stranu.

1/3

- **public domain a GNU General Public License** – pod tímto označením se jedná o volné dílo, je povoleno do něj zasahovat, šířit jej i v pozměněné podobě, a to v podstatě bez jakýchkoliv omezení
 - *Volné autorské dílo může každý volně využívat, pouze musí být dodrženy podmínky, že si nikdo nesmí osobovat autorství díla, využitím se nesmí snižovat hodnota díla a musí být uveden autor (je-li znám a je-li to obvyklé)*
- **cardware** – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je zpravidla ošetřeno nějakým licenčním ujednáním a omezení záleží na autorovi
- **freeware** – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je však v původní podobě neomezeně povoleno a omezení jsou realizována pouze výjimečně

Využití open dat pro komerční účely - ať už jako zdroj dat pro analýzy a následné výstupy pro třetí stranu a také jako součást/datový zdroj softwarové aplikace pro třetí stranu.

2/3

- **shareware** – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je omezeno většinou licenční nebo distribuční smlouvou a zpravidla jsou realizována časová omezení funkčnosti
- **komerční licenční software** – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je přísně zakázáno a omezení záleží na rozsahu licence daného produktu
- **OEM** – zkratka z angl. Original Equipment Manufacturer – software šířený v rámci určitého „balíčku“, autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se nesmí nijak zasahovat, šíření je přísně zakázáno, produkt nebývá nijak omezen
- **Open source** – autorská práva si autor ponechává, do softwaru (produktu) se smí zasahovat, šíření je povoleno i v pozměnění podobě (ale může být dále ošetřeno dalším licenčním ujednáním) a omezení zde zpravidla není

Využití open dat pro komerční účely - ať už jako zdroj dat pro analýzy a následné výstupy pro třetí stranu a také jako součást/datový zdroj softwarové aplikace pro třetí stranu.

3/3

- **Copyright** – toto označení lze přeložit jako „všechna práva vyhrazena“, pokud s produktem pod tímto označením chce kdokoliv jakkoliv manipulovat ve smyslu užití díla podle autorského zákona, musí kontaktovat autora (příp. majitele autorských práv) a získat od něj souhlas.
- **Creative Commons** – označení lze přeložit jako „některá práva vyhrazena“ – jedná se o doplnění (nastavbu) klasického copyrightu, kdy autor prostřednictvím této licence (označení) plošně uzavírá se všemi potenciálními uživateli díla smlouvu, na základě které jim poskytuje některá svá práva k dílu a jiná si vyhrazuje, autor tak při určitém nakládání s produktem nemusí kontaktovat autora, protože některá práva jsou uvolněna už samotnou licencí.

- **Licence** – viz výše
- **Etické kodexy**
- **Specifika daného projektu – TAČR, GAČR, OP VK**

OPVK Metodický dopis 28:

*Jako předmět licenční smlouvy tedy nelze chápat pouze monitorovací indikátor „Počet nově vytvořených/inovovaných produktů“, předmětem licenční smlouvy musí být **všechna práva duševního vlastnictví, která v souvislosti s realizací projektu vznikla**, tedy všechny výstupy projektů či jejich části, naplňují-li definici autorského zákona. Upozorňujeme příjemce, že definici autorského zákona může splňovat i výstup inovovaný.*

*Příjemce podpory je dle PpP, kap. 2.5 **povinen umožnit volné využití produktů vzniklých v rámci projektu** a zároveň je povinen zajistit smluvně nebo jiným vhodným způsobem, aby nositelé chráněných práv duševního vlastnictví vzniklých v souvislosti s realizací projektu **podnikli veškeré kroky k zajištění bezúplatného oprávnění poskytovatele podpory k výkonu práv** užit autorské dílo dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“).*

Za poskytovatele dotace (nabyvatele licence pro účely licenční smlouvy) je nutno považovat vždy i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Příjemce toto bezúplatné oprávnění umožňuje poskytovateli uzavřením licenční smlouvy.

26. listopadu 2014 v Olomouci

více informací a registrace již brzy na www.apkg.upol.cz

- Jak se dotýká autorské právo **diplomových prací**?
- Jaká pravidla se vztahují na **odborné články, příspěvky a studie**?
- Specifika autorsko-právní ochrany děl ve **výuce**
- Jaké **datové zdroje** je možné použít a za jakých **podmínek**?
- Jaké **licence** je možné použít a jaké ne?
- Je možné využívat výstupy vědecké práce **komerčně**?
- Jakým způsobem je možné výstupy šířit?
- *Školský zákon vs. Autorský zákon vs. Studijní a zkušební řády univerzit*

Zajímalo by mě podrobněji zpřístupňování dat prohlížečými službami - jaké možnosti a omezení jsou při jejich využití (na straně konzumenta těchto služeb). Velmi mě zajímá užití prohlížečích služeb.

1/1

- **Licence**
- **Podmínky užití**
 - Např. **PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ VYHLEDÁVACÍ A PROHLÍŽECÍ SLUŽBY RESORTU ČÚZK**

bod 8 - Pokud uživatel službu dále zveřejňuje, je přitom povinen uvádět odpovídající metainformace, vytvořené poskytovatelem služby.

- **Podmínky poskytovatele**

Úrovně využití

- Prohlížení
- Využití pro mapovou syntézu, mapový server (redistribuce)
- Využití dat pro tvorbu nových produktů

- Problém ve **specifikaci autorského díla** – je letecký snímek autorský dílem (vs. technické dílo)?
 - **VGHMÚř Dobruška copyright**
- **Zvláštní právo pořizovatele databáze**
 - *Databází je pro účely tohoto zákona soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření*
 - **(1)** *Zvláštní práva k databázi (§ 90) přísluší pořizovateli databáze, pokud pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze představuje kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad bez ohledu na to, zda databáze nebo její obsah jsou předmětem autorskoprávní nebo jiné ochrany.*
 - **(2)** *Každý nový kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad do databáze spočívající v doplnění, zkrácení či jiných úpravách má za následek nový běh trvání práva podle § 93.*

- **Autorská ochrana vs. fakta**
- **Úřední dílo**
 - *úředním dílem je např. veřejně přístupný rejstřík – statistické registry (registr ekonomických subjektů, registr sčítacích obvodů, zemědělský registr, registr ubytovacích zařízení - § 19 odst. a zák. 89/1995 Sb. o státní statistické službě)*
- **Zvláštní právo pořizovatele databáze**
- **§ 92 Bezúplatné zákonné licence**
 - *Do práva pořizovatele jím zpřístupněné databáze též nezasahuje oprávněný uživatel, který vytěžuje nebo zužitkovává podstatnou část obsahu databáze*
 - a) pro svou osobní potřebu; ustanovení § 30 odst. 3 zůstává nedotčeno,*
 - b) pro účely vědecké nebo vyučovací, uvede-li pramen, v rozsahu odůvodněném sledovaným nevýdělečným účelem, a*
 - c) pro účely veřejné bezpečnosti nebo správního či soudního řízení.*

Podmínky pro poskytování dat, jak otvírat data veřejné správy, licenční podmínky pro používání otevřených dat.

- Licence**
– příklad CC

Tabulka 1 – uplatňované licence Creative Commons

(upraveno podle CreativeCommons, 2011)

Označení licence	Práva		Povinnosti			Název licence
BY						Uveďte autora
BY-SA						Uveďte autora, zachovejte licenci
BY-ND						Uveďte autora, nezasahujte do díla
BY-NC						Uveďte autora, nevyužívejte komerčně
BY-NC-SA						Uveďte autora, nevyužívejte komerčně, zachovejte licenci
BY-NC-ND						Uveďte autora, nevyužívejte komerčně, nezasahujte do díla

- na **databázi** může být pohlíženo několika způsoby:
 - a) není předmětem ani práva autorského ani zvláštního práva pořizovatele databáze (tedy nepodléhá ochraně podle autorského zákona vůbec),
 - b) je (pouze) předmětem práva autorského, tedy souborným dílem,
 - c) je (pouze) předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze, nebo
 - d) je předmětem jak práva autorského (tedy dílem souborným), tak zvláštního práva pořizovatele databáze.

...na rozdíl od autorského práva je smyslem zvláštního práva pořizovatele databáze ochrana obsahu databáze

- Předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze je databáze, která představuje **kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad k pořízení, ověření nebo předvedení jejího obsahu**, bez ohledu na to, zda databáze nebo její obsah jsou předmětem autorskoprávní nebo jiné ochrany
- Obsahem zvláštního práva pořizovatele databáze je **právo na vytěžování a zužitkování**, a to celého obsahu databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části, a **právo udělit jinému oprávnění k výkonu tohoto práva**
- Vytěžování je definováno jako **trvalý nebo dočasný přepis celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad, a to jakýmikoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem**

- problematika **úředního díla**
- § 3 výjimka ochrana podle práva autorského
 - úřední dílo, rejstřík, výsledky tradiční lidové kultury
- zvláštní právní předpisy
 - **Příklad**
mezi rejstříky vyloučené z autorskoprávní ochrany lze řadit například...
...katastr nemovitostí České republiky včetně sbírky listin – viz zákon 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky (ten byl nahrazen zákonem č. 256/2013 o katastru nemovitostí České republiky)
 - právě **katastrální zákon** přitom velmi podrobně ošetřuje nakládání s výstupy Katastru nemovitostí a upravuje nakládání s nimi (možnosti šíření apod.)

Problematika státního mapového díla, ZM a katastrální mapy. Užití jejich výřezů pro odborné články, zpravodajství, studentské a vědecké práce.. 1/2

- problematika řešená především na půdě ČÚZK
 - *Všeobecné a obchodní podmínky Zeměměřického úřadu*
 - *Obchodní podmínky pro digitální a tištěné produkty*
- související zákony –např. katastrální zákon
- **zpravodajská licence**
 - *Do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije*
 - *b) dílo ve spojitosti se **zpravodajstvím** týkajícím se aktuálních událostí, a to v rozsahu odpovídajícím informačnímu účelu,*
 - *c) v odpovídající míře dílo v periodickém tisku, televizním či rozhlasovém vysílání nebo jiném hromadném sdělovacím prostředku zpřístupňujícím zpravodajství o aktuálních věcech politických, hospodářských nebo náboženských, uveřejněné již v jiném hromadném sdělovacím prostředku nebo jeho překlad; takto převzaté dílo a jeho překlad lze i jinak užít; převzetí ani jiné následné užití podle tohoto ustanovení však není přípustné, je-li zapovězeno,*
 - *je vždy nutno uvést jméno autora, pramen*

- **Citace**
 - pojem malá a velká citace
- **Velká citace**
 - kritika nebo recenze
 - vědecká nebo odborná tvorba
- legální podmínkou je zde výslovně soulad s poctivými zvyklostmi
 - pojem poctivých zvyklostí lze chápat ve smyslu dobrých mravů aplikovaných na danou sféru, např. akademickou
- dovoleno je citovat pouze díla zveřejněná
- výuková a výzkumná citace

Kdy, kde a jak řešit?

Zvýšení efektivity ochrany autorských práv v kartografii a geoinformatice

TAČR TD020320 2014–2015
www.apkg.upol.cz

www.apkg.upol.cz

